Viktig information från Domsjö industriområde

Ett industriområde i nära anslutning till bostadsområden ställer höga krav på säkerhet. Företagen inom Domsjö Industriområde arbetar ständigt med att förbättra säkerheten och förebygga olyckor.

Det sker i nära samarbete med myndigheterna och Örnsköldsviks räddningstjänst. Olyckan kan dock vara framme och därför är det viktigt att allmänheten, och särskilt du som närboende, känner till företagen inom industriområdet och vad som kan hända vid en möjlig allvarlig olycka.

Det är viktigt att du läser igenom denna folder noga och sparar den på en lättåtkomlig plats, så att du vet vad du ska göra om en olycka inträffar.

Domsjö Fabriker

Bioraffinaderiet förädlar virkesråvaran till produkter med stark miljöprofil. Av huvudprodukterna cellulosa, lignin och etanol görs slutprodukter såsom vackra tyger, läkemedelstabletter och betongtillsatser.

I processerna används kemikalier som ammoniak och svaveldioxid, två kondenserande gaser som klassas som giftiga och frätande. Ammoniaken räknas även som brandfarlig och miljöfarlig. Väteperoxid används i det slutna blekeriet, den är oxiderande och frätande medan natriumhydroxiden vi använder enbart är frätande.

Vi använder även syrgas som kan orsaka snabba brandförlopp och den etanol vi producerar klassas som brandfarlig. I vår biologiska rening av processvatten bildas biogas vilken är en brandfarlig och giftig gas som används som energikälla i lignintorkarna samt i Övik Energis närliggande kraftvärmeverk. Vi lagrar också miljöfarlig eldningsolja i anläggningen som används vid uppstart av våra pannor.

Ammoniak transporteras på järnväg, olja och natriumhydroxid anländer med båt och övriga kemikalier transporteras med tankbil.

Nouryon

Vid anläggningen produceras cellulosaderivat vars huvudsakliga användningsområde är som förtjockningsmedel i vattenbaserade färger och i olika typer av byggprodukter.

För att tillverka cellulosaderivatet används specialcellulosa men också kemikalier som etylenoxid, etylklorid, metylklorid och natriumhydroxid. De tre förstnämnda är brandfarliga kondenserade gaser och transporteras med järnvägsvagn. Etylenoxid klassas som giftig medan de övriga är hälsoskadliga.

Natriumhydroxid är frätande och transporteras till oss i rörledning från Domsjö Fabriker. Produkten cellulosaderivat är ej farligt gods och transporteras från området med lastbil.

Sekab Biofuels & Chemicals AB

Sekab producerar kemiska produkter baserade på etanol. Genom olika typer av reaktionssteg och destillationer tillverkas acetaldehyd, ättiksyra och etylacetat. Vidare tillverkas bioetanolbaserade fordonsbränslen samt etanol för olika tekniska ändamål genom blandnings- och reningsprocesser.

Förutom att Sekab använder den etanol som produceras vid Domsjö Fabriker som råvara, importeras även etanol med tankfartyg från ett antal andra leverantörer runt om i världen. Leveranser av tillverkade produkter från Sekab sker med tankbil, tankcontainer, järnvägsvagn och tankfartyg. Både den etanol som används som råvara och samtliga produkter som tillverkas av Sekab klassas som brandfarliga vätskor.

Ättiksyra klassas dessutom som frätande. Ur miljösynpunkt är kemikalierna lätt nedbrytbara och ackumuleras ej i bioorganismer.

Tillsammans förebygger vi risker

Trots stora säkerhetsåtgärder kan det inträffa en allvarlig kemikalieolycka med ett eller flera farliga ämnen inblandade. Det kan vara utsläpp, brand eller explosion som kan medföra allvarlig fara för människors hälsa och miljön såväl inom som utanför området. Därför är vårt gemensamma förebyggande arbete mycket viktigt.

PRODUKTION

Råvarorna leds från lagertankar till fabrikerna i rörledningar som regelbundet kontrolleras med avseende på läckage. All processutrustning säkerhetsgranskas regelbundet och riskanalyser görs kontinuerligt för att höja säkerheten och minska riskerna. Ett stort antal besiktningar och kontroller genomförs av såväl externa auktoriserade experter, som av företagens egen personal.

TRANSPORTER

Till och från industriområdet transporteras kemiska produkter varav vissa klassificeras som farligt gods. Vid transport av farligt gods krävs att godset är förpackat i godkända emballage eller tankar.

Stora krav ställs på de lastbilar, järnvägsvagnar och båtar som fraktar farligt gods, personalen har även genomgått särskild utbildning.

Vid samtliga transporter av farligt gods medföljer frakthandlingar och transportkort, som tillsammans med godsets märkning, utgör ett viktigt underlag för de räddningsåtgärder som räddningstjänsten sätter in vid en eventuell olycka.

LOSSNING, LASTNING & LAGRING

Kemikalierna lossas och lastas på speciella platser som är försedda med säkerhetsutrustning. Allt lossnings- och lastningsarbete sker enligt särskilda instruktioner och bevakas av utbildad personal. Inom industriområdet finns ett antal cisternparker där kemikalier lagras.

KONTAKT

Örnsköldsviks Kommun
www.ornskoldsvik.se
Räddningstjänsten,
Johannes Wedin, tel: 0660-787 50

Domsjö Fabriker AB
www.domsjo.adityabirla.com
Hörneborgsvägen 17,
892 50 DOMSJÖ
Jonas Norberg, tel: 0660-27 55 15
jonas.norberg@domsjo.adityabirla.com

Nouryon AB
www.nouryon.com
Hörneborgsvägen 11
892 50 DOMSJÖ
Björn Vidmark
QHSE.ovk@nouryon.com

Sekab Biofuels & Chemicals AB
www.sekab.com
Hörneborgsvägen 12
892 50 DOMSJÖ
Erik Thalén, tel: 0660-793 80
info@sekab.com

LAGSTIFTNING

Lagstiftningen avseende risker för storolyckor baseras på det så kallade ”Seveso III-direktivet”. Direktivet har bland annat lagfäste i svensk lag (SFS 1999:381) och förordning (SFS 2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Företagen inom Domsjö Industriområde omfattas av denna lagstiftning.

INFORMERA OM RISKER

Enligt direktivet ska allmänheten som löper risk att påverkas av en allvarlig kemikalieolycka informeras om vilka säkerhetsåtgärder som ska vidtas och hur man ska förfara vid en olycka.

Två kravnivåer föreligger. För den högre kravnivån, som gäller för Domsjö Industriområde, finns bland annat krav på att lämna en säkerhetsrapport till myndigheterna. Säkerhetsrapporten är omfattande dokument som bygger på riskanalyser och tekniska säkerhetsgranskningar. Mer information om denna finns på www.lansstyrelsen.se/vasternorrland.

FÖREBYGGA RISKER

Som verksamhetsutövare är företagen skyldiga att förebygga risker för allvarliga kemikalieolyckor. Vid en kemikalieolycka är företagen skyldiga att begränsa följderna för människors hälsa och även för miljön. Anläggningarna på siten och räddningstjänsten ska ha var sin plan för räddningsinsatser vid olyckor, och dessa planer ska samordnas.

Härvid är företagen även skyldiga att samverka med den kommunala räddningstjänsten. Tillsyn enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor genomförs av länsstyrelsen.

Mer information om tillsynen finns på www.lansstyrelsen.se/vasternorrland eller via telefon 0611-34 90 00.

Denna broschyr innehåller information i enlighet med de krav som gäller enligt lagstiftningen.

Seveso III-direktiv

Seveso-lagstiftningen har sitt ursprung i EU:s Seveso III-direktiv. Målsättningen är att förebygga och begränsa storskaliga kemikalieolyckor.

Från den 1 juni 2015 ska det nya Seveso III-direktivet implementeras i svensk lagstiftning.

Verksamheten på den lägre kravnivån:

Före den 1 juni 2016 ska verksamheten uppdatera handlingsprogram utifrån den nya lagstiftningen och lämna in till länsstyrelsen. En uppdaterad anmälan ska göras enligt den nya lagstiftningen, om inte motsvarande information redan lämnats. Inför upprättande av anmälan och handlingsprogram ska ett samråd hållas och en redogörelse från det samrådet ska lämnas i anmälan.

Verksamheten på den högre kravnivån:

Före den 1 juni 2016 ska verksamheten lämna in ett uppdaterat handlingsprogram, en uppdaterad säkerhetsrapport och en uppdaterad intern plan för räddningsinsatser till länsstyrelsen.

Förändringar i Seveso III-direktivet

De huvudsakliga förändringarna i Seveso III-direktivet gentemot det tidigare direktivet är bland annat

- Anpassning till CLP-förordningen (förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning),
- ökade krav på information till allmänheten inklusive ökade krav på samråd (även för anläggningar på den lägre kravnivån),
- ändrade krav på handlingsprogram och säkerhetsrapport.

Det kan komma att införas avgifter för Seveso-verksamheter.

Förändringar i svensk lagstiftning och förordningar

På grund av det nya direktivet har förändringar i Miljöbalken, Sevesoslagen, Lagen om skydd mot olyckor, Plan- och bygglagen och tillhörande förordningar beslutats.

Ändringarna trädde i kraft den 1 juni 2015.

Viktigt meddelande till allmänheten

Vid svåra olyckor som hotar att skada människor eller miljö, måste allmänheten varnas. För att snabbt nå många människor använder räddningsledaren varnings- och informationssystemet ”Viktigt meddelande till allmänheten” VMA. Systemet består dels av meddelande i radio P4 (lokalradio) och TV, dels av signalen ”Viktigt meddelande”.

Signalen ”Viktigt meddelande” består av 7 sekunder långa ljudstötar med 14 sekunders paus emellan. Den pågår under minst två minuter. Signalen ”Faran över” är en lång signal som pågår i 30-40 sekunder. Instruktioner och order från räddningstjänst ska följas vid en olyckshändelse

• UTOMHUS

Varning sker genom att signalen ”Viktigt meddelande” ljuder. Signalen sänds med ljudsändare, som finns placerade på strategiska platser. Ljudsändare finns på orter med särskilda risker. Efter signalen följer information i radio eller TV samt SVT:s text-TV sidan 599.

• INOMHUS

Varningen sker genom att radio och TV bryter sina sändningar för ett ”Viktigt meddelande till allmänheten”. Detta meddelande kan föregås av en utomhussignal. Varningen kan även ske via dörrknackning eller högtalarbil.

• PROVLARM

Varningssystemet testas fyra gånger per år. Viktigt meddelande-signalen följd av signalen ”Faran över” provas första helgfria måndagen i mars, juni, september och december, klockan 15.00.

SIGNALEN

...som varnar ”Viktigt meddelande”

Signalen pågår under 2 minuter

...som signalerar ”Faran över”

30-40 sekunder

Vid allvarlig olycka

1. Gå inomhus
2. Stäng fönster, dörrar, ventilation
3. Lyssna på radio

Så här går det till

En olycka inträffar

Räddningsledaren beslutar hur allmänheten skall varnas

Regional SOS-central

Signal ”Viktigt meddelande”

Meddelande i sändande radiokanaler och marksända TV-kanaler

Om du hamnar i rök eller ett gasmoln

Rök och gas kan ha starkt stickande lukt, ge sveda i ögon och näsa samt ge irritation i halsen och hosta.

- Tänk på vindriktningen. Sök dig bort från olyckan. Gå tvärs från vindriktningen.
- Ett tillfälligt ”flyktfilter” kan du göra genom att andas genom en fuktad trasa.

Alarmering Ring 112

Den som larmar skall vara beredd att besvara SOS-operatörens frågor.

Denna information är producerad av företagen inom Domsjö Industriområde i samarbete med Örnsköldsviks Kommun.